

**ЛОКАЛНИ
АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН
ГРАДА КИКИНДЕ ЗА ПЕРИОД ОД
2023-2026. ГОДИНЕ**

УВОД

Локални антикорупцијски план је документ у коме се идентификују надлежности, области, процеси и процедуре ризични за настанак различитих облика корупције и којим се предлажу начини за управљање овим ризицима, односно начини за њихово отклањање. Локални антикорупцијски план је превентивни антикорупцијски механизам и механизам за увођење начела доброг управљања и добре управе у рад органа и служби јединица локалне самоуправе и других органа јавне власти који на локалном нивоу задовољавају потребе и интересе локалног становништва и локалне заједнице. Заснован је на идентификовању нормативних, институционалних, организационих и практичних ризика за настанак корупције и на спровођењу мера за њихово отклањање, односно на отклањању узрока за настанак корупције, злоупотреба и неправилности и отклањању лошег управљања у најширем смислу речи. Сврха овог документа, односно његовог усвајања, ефикасне примене, конзистентног праћења и мерења ефеката јесте да јединице локалне самоуправе учини отпорнијим и осетљивијим на коруптивне ризике који постоје у оквиру у ком локална самоуправа остварује своје надлежности, односно да у перспективи утиче на смањење корупције.

НАЧЕЛА И ВРЕДНОСТИ

ЛАП полази од одређеног разумевања коруптивних ризика, односно циљеви који су у њему дефинисани треба да представљају пожељно будуће стање у ком су ти ризици отклоњени или макар сведени на минимум. Због тога ћемо их овде укратко побројати и описати, јер ће то олакшати разумевање циљева ЛАП-а, који су често дефинисани као антипод овим ризицима. Реч је о следећим појавама које су заједничке целом јавном сектору, односно које се могу идентификовати и на локалном нивоу власти: а које када се утврде, представљају неке од основних начела за превенцију корупције. Реч је о следећим појавама:

- постојање превеликих и/или непотребних дискреционих овлашћења у којима орган, служба, тело или службеник ЈЛС доноси одређену одлуку, односно одсуство јасних, прецизних и унапред утврђених услова, критеријума и мерила за доношење одлуке. Дискрециона овлашћења у доношењу појединачне одлуке нужно морају да постоје, али је питање каквог су она карактера и да ли су и на који начин ограничена. Другим речима, уколико та овлашћења нису ограничена и унапред позната свим учесницима једног процеса доношења одлуке, она врло лако могу довести до корупције. Због тога ће се значајан број циљева у ЛАП-у односити на потребу и значај смањења дискреционих овлашћења, односно на увођење услова, критеријума и мерила за доношење одлуке у најразличитијим областима.
- одсуство јавности рада, односно одсуство транспарентности у раду; корупција настаје углавном тамо где не постоји могућности да се она открије, да се о њој сазна и да се због тога доживи осуда било које врсте (друштвена, морална, политичка или правна). Као што је одсуство јавности рада потенцијални узрок или околност која погодује настанку корупције, тако се и повећање јавности рада увек и изнова јавља као неопходна мера за превенцију корупције.
- одсуство одговорности подразумева одсуство образлагања донете одлуке, одсуство могућности преиспитивања донете одлуке, одсуство извештавања о раду и одговарања за свој рад и слично, као и одсуство моралне, политичке, дисциплинске,

прекршајне или кривичне одговорности. Одговорност у ЛАП-у се односи на прву групу проблема и шире схватање овог појма, јер је ЛАП првенствено превентивни механизам те уколико се начело одговорности у ужем смислу не примењује, реч је ни о чему другом него о кршењу важећих закона и других прописа, а у таквим случајевима, превентивни механизам не може да учини много тога, осим да препоручи „доследну примену закона“, што не значи много и нема много смисла. Због тога ће се јачање начела одговорности у ЛАП-у углавном односити на одговорност у ширем смислу речи, односно мере које буду прописиване треба да осигурају не толико примену и поштовање закона (јер се то у одређеном смислу подразумева), већ усвајање начела по ком свако на одређени начин треба да „полаже рачуне“ за оно што (не)учини.

- одсуство (адекватног) надзора и контроле, било да она долази изнутра или споља (од других органа и инстанци или од јавности). Начелно посматрано, не би требало да постоји ниједна ситуација у којој поступање било ког органа јавне власти не подлеже нечијем надзору. Чак се и највиши органи јавне власти налазе у систему „провера и равнотеже“ (енгл. *checks and balances*) који проистиче из демократског начела поделе власти. Уколико надзорног механизма нема или уколико је он неефикасан, шансе да ће доћи до корупције расту. У том контексту треба посматрати и оне мере у ЛАП-у које прописују различите системе контроле, који формално често постоје, али који се суштински или не примењују или не дају резултате.
 - постојања сувишних процедура и/или непотребних интеракција и контаката између органа, служби, тела и службеника, које често не испуњавају циљ због којих постоје, већ временом постају саме себи сврха и које служе са остварење различитих коруптивних утицаја. Смањење или скраћивање процедура до сада је у Републици Србији са мање или више успеха било предмет различитих регулаторних реформи. Међутим, оно на шта се на овом месту мора скренути пажња је и то да су неке друге антикорупцијске мере у различитом степену колизије са захтевом да се смање или скрате процедуре, јер само увођење контролних механизма често подразумева повећање обима регулације и увођење додатних корака у процедурама (на пример, поменуто успостављање критеријума може значити нови корак у процедури). Због тога, ова врста ризика мора бити пажљиво анализирана како се у настојању да се процедуре смање не би отишло у другу крајност, односно како укидање процедура не би било алиби за укидање и контролних мера које треба да спрече и корупцију.
 - Вредности на којима треба да се заснива сам ЛАП, као и процес његовог усвајања, примене и праћења су углавном исте оне вредности на којима почива сваки концепт доброг управљања, али уз поштовање и неких додатних вредности које се односе на локални ниво власти. Реч је о следећим вредностима и њиховим значењима:
1. Одговорност; одговоран процес усвајања ЛАП-а би требало да подразумева најмање два елемента, први се односи на то да целокупан систем локалне самоуправе, то јест органи ЈЛС, јавне службе, јавна предузећа, друге организације у систему локалне самоуправе, као и и цивилно друштво и грађани теба да буду свесни своје улоге, односно своје *одговорности* у остварењу сврхе и постизању циљева овог документа; други се односи на то да одговорна израда и усвајање ЛАП-а значи да је важно овај документ сагледати као „унутрашњу“ потребу ЈЛС, а не као наметнуту бирократско-административну обавезу коју је потребно само формално испунити. Одговорност

као начело нема смисла ако се не схвати као активност на унапређењу антикорупцијске борбе, већ као наметнута обавеза у којој се не препознаје никаква вредност.

2. Транспарентност, целокупан процес усвајања, примене мера и праћења ЛАП-а потребно је учинити што је могуће отворенијим и доступним јавности. Јавност треба да има могућност и право да зна на који начин је усвојен овај важан документ, какав је статус мера и активности који се у њему налазе и какви су ефекти онога што је на основу њега спроведено.
3. Партиципација, односно учешће грађана и локалне заједнице; иако је носилац ЛАП-а локална самоуправа и највећи број мера треба да спроведу њени органи и службе, позитивне ефекте и резултате овог документа треба да осети читава заједница. Због тога је неопходно у процес његове израде, а нарочито у процес праћења примене, укључити све важне локалне актере, као што су невладине организације, професионална, струковна и друга удружења, медији, синдикати, приватни сектор, неформалне групе и грађани у целини. Неки од начина за повећање партиципације биће дати и у Моделу ЛАП-а и пратећим упутствима за његово усвајање и примену, али свака ЈЛС мора уложити додатни напор да, у складу са карактером и развијеношћу осталих сектора у локалној заједници, спроведе оптималне форме укључивања свих субјеката локалне заједнице.
4. Ефикасност и ефективност значи да је процес усвајања, примене и праћења ЛАП-а потребно спровести на начин да се расположивим ресурсима и капацитетима и у времену које је на располагању добију максимални могући ефекти и учинци. Са друге стране, одсуство ресурса и капацитета не може ни само по себи бити алиби за непредузимање активности, јер је време које је на располагању за решавање неких проблема често и сувише кратко, па је у целом овом процесу важно бити и *ефикасан*. Корупција и њене штетне последице су појава на које треба реаговати ефикасно, брзо и одлучно.
5. Проактивност: локална самоуправа не усваја кровне, системске или процесне законе, већ то чине централни органи власти али многи закони и други прописи се *примењују управо на нивоу локалне власти*, односно на локалном нивоу регулишу реалан живот. Управо се у томе налази „простор слободе“ да ЈЛС препознају своје могућности за унапређење примене постојећих норми у складу са својим потребама и специфичностима. ЈЛС својим актима треба детаљније да разраде примену прописа које доноси централна власт, па оне управо при усвајању те врсте аката могу да у њих уграде антикорупцијске одредбе. ЈЛС кроз ЛАП треба да препознају шта је то на шта могу да утичу и шта могу да промене и да саме регулишу, организују и пропишу, односно у овом процесу морају наступити проактивно, па и креативно, јер у супротном неће произвести практичан, оперативан и користан документ, већ документ који ће имати „дефанзиван“ карактер, што је само еуфемизам за неприменљив документ.
6. Аутентичност и поштовање специфичности сваке ЈЛС, односно сваке локалне заједнице; сваки појединачни ЛАП мора да одражава карактер, специфичности, потребе и одлике и саме локалне самоуправе и локалне заједнице. Због тога ЛАП треба да буде аутентичан и локално специфичан документ, који то може бити само ако се подсетимо једног од начела у оквиру одговорности - ЛАП треба да буде схваћен као аутентична потреба, а не као наметнута обавеза, јер ће онда сваки

личити један на други, случајно или намерно.

РЕЧНИК ПОЈМОВА

Ради квалитетне и прецизне израде предлога ЛАП-а у јединицама локалне самоуправе, у овом делу Модела акта дата је дефиниција појмова који су основни елементи ЛАП. Неопходно је да се свака ЈЛС, односно радна група која у ЈЛС буде радила на ЛАП-у (а о радној групи ће више речи бити у наредним деловима документа) упознају са речником појмова који је коришћен у овом документу, како би на прави начин разумели и свој део посла и карактер самог документа.

- **Област:** Област представља надлежност/поље/подручје рада и деловања ЈЛС, односно оквир/контекст у коме ЈЛС остварују своју надлежност. Област је најопштији појам Модела и она представља јединствену целину која по својим карактеристикама садржи различите ризике за настанак корупције. Модел ЛАП-а садржи одређени број области, али свака ЈЛС у процесу усвајања свог плана може, осим већ дефинисаних, додати и друге области које сматра битним, а према методологији датој овим Моделом.
- **Опис области:** Опис области представља кратак наративни приказ ризика од корупције у тој области, односно опис важности бављења конкретном облашћу са становишта јавне политике која се односи на сузбијање и борбу против корупције. Опис области је важан јер је у њему дато *оправдање* због чега је важно да се баш та област нађе у ЛАП-у. Иако је опис области дат углавном на основу *Анализе правног оквира на ризике од корупције за локалну самоуправу*, свака ЈЛС у процесу израде свог ЛАП-а може изменити опис, односно може додати конкретне податке, случајеве и појаве из своје праксе или на основу других извора података, којим ће опис области конкретизовати, односно прилагодити стању у својој средини. Другим речима, опис области је подложен измени у току усвајања ЛАП-а. Опис области треба да буде написан разумљиво, јасно и сажето, како би сваки читалац, који не мора бити експерт, схватио и разумео шта је то што је са становишта корупције проблематично у конкретној области.
- **Циљ:** Циљ представља пожељно/очекивано стање које је потребно постићи, односно стање које ће након примене ЛАП-а омогућити сузбијање корупције у датој области. Једна област може садржати један или више циљева, у зависности од њеног карактера и сложености.
- **Индикатор циља:** Индикатор, односно *показатељ* испуњености циља представља начин/појаву/стање којим се може доказати и/или показати да је циљ испуњен; другим речима, индикатором циља меримо остварење/испуњење циља.
- **Вредност индикатора:** Вредност индикатора може бити **базна и циљана (пројектована)**.

Базна вредност индикатора (односно полазна, садашња, тренутна вредност) представља вредност или меру која одражава постојеће стање у области која је дефинисана индикатором циља.

Циљана вредност индикатора (односно будућа, пожељна, планирана, циљана вредност) представља вредност или меру која се жели постићи након спровођења конкретних мера и активности у датој области, односно након испуњења циља.

Вредност индикатора (и базне и циљане) се може различито изразити у случајевима у којима су индикатори 1) квантитативне или 2) квалитативне природе.

- **Мера:** Мера представља наредни корак у операционализацији претходно описаних елемената акционог плана, а пре свега циља који се жели постићи. Она се формулише као радња коју је потребно извести како би се њеним спровођењем дошло до остварења циља.
- **Индикатор испуњености (квалитета) мере:** Индикатором испуњености (квалитета) мере утврђујемо, односно меримо да ли је мера испуњена, као и да ли је испуњена на начин како је то дефинисано. Као и други индикатори, индикатор испуњености (квалитета) мере може имати различите форме (квантитативне - бројчане или квалитативне - описне) које углавном зависе од карактера саме мере.

Речник појмова и термина који су коришћени у Форми ЛАП-а који треба да усвоје ЈЛС

Ради лакшег разумевања у овом делу ћемо дефинисати и описати и појмове и термине који чине елементе ЛАП-а.

- **Активности:** Свака ЈЛС треба да одреди којим конкретним активностима ће испунити одређену меру. Другим речима, активност представља даљу конкретизацију мера, односно њено рашчлањивање на појединачне кораке из којих се састоји мера. Дobar пример за однос између мера и активности може се дати на основу мере којом се дефинише потреба *утврђивања одређених обавеза конкретним органима или службама ЈЛС* – активности, на основу тога, могу бити формирање радне групе за израду прописа којим се утврђују те обавезе, израда нацрта прописа, усвајање прописа, његово објављивање и јавна презентација и тако даље. **Свака ЈЛС управо кроз дефинисање активности за испуњење мера наведених у моделу одређује начин на који ће конкретно спроводити свој ЛАП.** Претходни пример за меру која је дефинисана као утврђивање одређених обавеза говори управо о томе да се „утврђивање обавеза“ може спровести на различите начине, а да је усвајање општег правног акта само један од могућих начина, односно активности (*Видети Прилог број 1. Форма ЛАП-а који треба да усвоје ЈЛС са примером*).
- **Индикатори активности:** Овом врстом индикатора се мери испуњеност наведене активности. На пример, уколико је активност дефинисана као „*формирање радне групе за израду правног акта*“, индикатор је „*донето решење о формирању радне групе, формирана радна група*“ и сл.
- **Одговорни субјект:** У овом делу се наводи ко је, према функцији, звању или радном месту, одговоран да се наведена активност реализује. У том смислу речи, у овом делу се може навести ко, оперативно и организационо, треба да спроведе одређене радње, као и ко је, према унутрашњој организацији и структури, одговоран за ту активност уколико се у тренутку писања не зна ко ће оперативно на њој радити. Осим тога, одговорни субјект се често „намеће“ према надлежностима одређених органа, руководилаца или службеника ЈЛС. На пример, уколико је неким активностима предвиђено да се усвоји одређени акт чије је усвајање у надлежности градске/општинске управе, одговорни субјект ће бити руководилац организационе јединице у управи или начелник управе. И тако

даље.

- **Рок:** Рок представља временску одредницу до које је неопходно спровести одређену активност. Рок је важан са становишта планирања спровођења ЛАП-а и представља важан елемент за праћење спровођења овог документа. Рок се може различито одредити, у складу са карактером активности коју је потребно спровести. На пример, постоје активности које су једнократног карактера и за које је могуће одредити крајњи рок - на пример, доношење одређеног акта могуће је предвидети до одређеног датума. У случају оваквих типова активности, одређивање рока са конкретним датумима је најбољи начин са становишта праћења спровођења активности (на пример „31. март 2018. године“). Постоје и активности које се због свог карактера циклично понављају (на пример, спровођење одређених контрола, обука и слично). За овакве врсте активности могуће је одредити и цикличне рокове (на пример, „једном у три месеца/шест месеци/годину дана... почев од... “). У сваком случају, важно је да рок буде што је могуће прецизнији и одредивији, односно да не оставља никакву дилему до када или када је неку активност потребно спровести, јер ће спровођење активности често бити у надлежности оних који нису радили на изради ЛАП-а и који због тога морају имати прецизне одреднице у свим елементима ЛАП-а.

Документ који прописује обавезу усвајања ЛАП-ова не наводи никакве рокове у смислу који је период важења једног оваквог акционог плана. Ипак, добра пракса у области стратешког планирања, као и карактер циљева и мера који се наводе у Моделу сугеришу да би ЈЛС требало да крајње рокове пројектују у периоду између три и пет година од момента израде, односно усвајања ЛАП-а. Другим речима, све активности из ЛАП-а би требало спровести најкасније за пет година, односно читав ЛАП би требало да „истекне“ најдуже за пет година, са тенденцијом да се већина активности ипак спроведе за три године.

- **Напомене:** Рубрика „напомене“ је остављена за било какву врсту додатних упутстава, смерница или појашњења која се не могу подвести ни под један од наведених елемената ЛАП-а.

Област 1: Усвајање прописа у органима јединице локалне самоуправе

Опис области: Једна од важних карактеристика локалне самоуправе као нивоа власти је и то што се у њеној изворној надлежности налази процес усвајања различитих општих правних аката, односно аката који се примењују на неодређени број појединачних случајева и ситуација у регулисању међусобних односа и служе за остваривање потреба и интереса локалног становништва. Према постојећем правном оквиру, Скупштина општине (града) је највиши орган који врши основне функције локалне власти и који, према Закону о локалној самоуправи (“Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 - др. закон 101/16 - др. закон), доноси прописе и друге опште акте. Овим актима, чијим усвајањима њихова примена постаје обавезна на територији ЈЛС, локална представничка тела уређују питања од значаја за функционисање локалне заједнице, што је веома важна функција која мора бити посебно третирана и са антикорупцијског аспекта.

Процес усвајања прописа у било ком типу представничког органа садржи одређене ризике по остваривање и заштиту јавног интереса, који потичу како од саме процедуре усвајања, тако и од њихове садржине и начина на који ће прописи регулисати одређене односе. Најчешћи недостаци у овом процесу су следећи: одсуство транспарентности у свим фазама израде и доступности прописа, усвајање „прописа са одредиштем“ (или „прописа са одређеним циљем“), односно прописа који се доносе под привидом регулисања општег интереса, а за циљ имају остваривање појединачних интереса, као и усвајање прописа са одредбама које садрже ризике за настанак корупције, а до које може доћи у њиховој примени. Услед својих специфичности и значаја, сваки од ових појединачних сегмената захтева посебан третман у оквиру ЛАП-а.

Циљ 1.1. Повећана транспарентност у процесу усвајања прописа

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене/измењене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају пуну транспарентност процеса усвајања локалних прописа	У тренутку израде ЛАП-а, транспарентност процеса усвајања прописа је дефинисана Статутом, који наводи да је рад органа Града јаван, односно да су седнице Скупштине Града јавне, као и Одлуком о јавним расправама	У периоду спровођења ЛАП-а, потребно је усвојити још најмање један општи правни акт који ће омогућити пуну транспарентност процеса усвајања прописа (усвајање акта о областима/врстама прописа за које је обавезна јавна расправа приликом доношења прописа и усвајање акта о организовању и спровођењу јавних расправа).

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
1.1.2	У оквиру јавне расправе о нацрту прописа успоставити обавезу објављивања извештаја о изради нацрта прописа.	Извештај о изради нацрта прописа садржи следеће елементе: информације о лицима која су учествовала у изради нацрта прописа; информације о разлозима за доношење прописа, образложење које не садржи само правни основ, већ и суштински исказану потребу/анализу/друге податке који оправдавају доношење прописа; информације о поступку и времену у ком је израђен нацрт прописа.	Измене и допуне Одлуке о јавним расправама који садржи елементе наведене у индикатору испуњености (квалитета) мере	Усвојити измене и допуне Одлуке о јавним расправама који садржи елементе наведене у индикатору испуњености (квалитета) мере	Председник Скупштине Града	30.06.2024. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

Циљ 1.2. Отклоњени ризици од корупције кроз увођење механизма којима се спречава усвајање „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одредиштем“

Индикатори циља				Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора			
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за спречавање усвајања „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одређеним циљем“				На нивоу ЈЛС не постоји усвојена политика која би регулисала ову област	У периоду спровођења ЛАП-а, потребно је усвојити најмање један општи правни акт који ће увести механизам за спречавање усвајања „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одређеним циљем“			
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатор и активност и	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
1.2.3	Успоставити обавезу израде образложења нацрта прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис.	Усвојена обавезујућа упутства за израду образложења нацрта локалних прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис	Измене и допуне Одлуке о јавним расправама који садржи елементе наведене у индикатору испуњености (квалитета) мере	Усвојити измене и допуне Одлуке о јавним расправама који садржи елементе наведене у индикатору испуњености (квалитета) мере	Председник Скупштине града	30.06.2024 године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

Област 2: Управљање сукобом интереса на локалном нивоу

Опис области: На локалном нивоу власти присутан је велики број функционера у смислу одредаба Закона о спречавању корупције (“Службени гласник РС”, бр. 35/19, 88/19, 11/21-аутентично тумачење, 94/21 и 14/22). Они имају значајан утицај на процес доношења одлука, односно у могућности су да одлучују о јавном интересу и да доношењем одлука (општих и појединачних) подреде јавни интерес приватном, што је једна од најопштијих дефиниција сукоба интереса. Услед једне од одлика локалне заједнице, која се може назвати недовољном конкуренцијом људског капитала (недовољан број људи са потребним управљачким и лидерским капацитетима, нарочито у малим локалним самоуправама које су услед демографских кретања у депопулацији), често долази до монополизације моћи и утицаја, односно до ситуације у којој мали број појединаца држи кључне позиције у различитим секторима функционисања локалне средине (јавном, приватном и цивилном сектору). Специфичност локалне самоуправе у овом погледу је и у томе што је једна група локалних функционера изабрана на непосредним изборима, услед чега подлежу нешто другачијем регулисању неспојивости функција и сукоба интереса. На овом нивоу власти се и начин доласка на функцију, односно чињеница непосредног избора ове групе функционера, често тумачи и као основ посебне врсте легитимитета за коју се сматра да аболира одборнике од обавеза у заступању и заштити јавног интереса, што не сме бити случај, напротив. Сви ови фактори утичу на то да су појавни облици и различите врсте сукоба интереса на локалном нивоу присутни и да нужно морају бити предмет регулисања локалног антикорупцијског плана. Осим функционера, посебну пажњу у овој области потребно је посветити и службеницима, односно запосленима у органима ЈЛС.

Случајеви сукоба интереса на локалном нивоу морају бити препознати и локалним документима, јер је увек питање колико таквих случајева уопште доспе до Агенције на поступање, уколико их локална средина не препознаје. Локална заједница мора бити први ниво који ће такве моделе понашања препознавати, спречавати и упућивати на за то предвиђено поступање.

Циљ 2.1. Повећана транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица, као околности која може водити сукобу интереса.

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене/измењене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају пуну транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица	До момента усвајања ЛАП-а нема усвојене ниједне јавне политике из ове области	Усвојена јавна политика у овој области

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатор и активност и	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
2.1.1	Успоставити обавезу пријављивања приватних интереса јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.	Јавни функционери Града (Градоначелник, одборници/чланови градског већа) су обавезни да органу/служби ЈЛС приликом ступања на функцију пријаве своје и за њих повезана лица приватне интересе у следећем смислу речи: власништво над предузетничком радњом и власништво над приватним предузећима, као и власничке уделе у приватним предузећима; чланство у другим органима управљања/надзора над приватним предузећима; остале	Усвојити Одлуку Скупштине Града којом се регулише област пријављивања личног интереса и регистар пријава	Одлука Скупштине Града	Председник Скупштине Града	31.12.2024. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

		везе и односе са субјектима из приватног сектора који могу имати утицај на вршење јавне функције. Успостављен јавно доступан регистар ових пријава;						
2.1.2	<u>Успоставити обавезу управљања пријављеним интересима јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.</u>	<u>За случајеве непријављивања интереса, прописане санкције финансијске природе које су најмање у рангу санкција за повреде пословника о раду скупштине/градског већа ЈЛС; У процесу успостављања регистра дефинисани следећи елементи: организациона јединица/тело у оквиру ЈЛС које води регистар; начин вођења регистра; начин праћења извршења обавезе</u>	<u>Одлуком Скупштине Града из тачке 2.1.1. обухватити и ову област (санкције у случају непријављивања приватног интереса и вођење регистра)</u>	<u>Одлука Скупштине града</u>	<u>Председник Скупштине града</u>	31.12.20 24 година	<u>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</u>	

		<u>пријављивања, начин вођења поступка због кршења обавезе</u> <u>пријављивања, објављивање одлука о кршењу ових обавеза.</u>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Област 3. Разоткривање корупције кроз заштиту узбуњивача и кроз управљање пријавама и представкама корисника услуга на рад службеника и органа Града

Опис области: Пријавама сумње на корупцију која долази од стране запослених (узбуњивача) и/или корисника услуга органа ЈЛС омогућава се разоткривање и санкционисање потенцијалних случајева корупције до којих је дошло. У исто време, ови механизми имају и превентивну улогу, јер њихово постојање одвраћа потенцијалне актере коруптивних радњи. Због значаја који имају механизми за пријаву сумњи на корупцију или друге неправилности, па и на поступања службеника у случајевима који не морају увек имати везе са корупцијом, важно је ове механизме детаљније разрадити и омогућити њихово функционисање у свакој ЈЛС. Осим тога, заштита свих лица која пријављују сумњу на корупцију посебан је изазов у овој области на који је неопходно посебно додатно обратити пажњу.

Када је реч о пријави сумње на корупцију и заштити лица која пријављују сумњу на корупцију, ова област је регулисана Законом о заштити узбуњивача (Сл. гласник РС, бр. 128/2014), који је усвојен крајем 2014. године и који је почео да се примењује 1. јуна 2015. године. Према чл.16 Закона, сваки послодавац (а тиме и сваки орган јавне власти) који има више од десет запослених има обавезу да општим актом уреди поступак унутрашњег узбуњивања, као и да свој општи акт истакне на видном месту у институцији. Међутим, локалним планом за борбу против корупције потребно је ојачати механизам примене и праћења и Закона и интерног акта и то пре свега кроз обавештавање запослених о правима и обавезама које проистичу из правног оквира, кроз успостављање обавезујућег механизма извештавања о примени акта, као и кроз адекватну обуку лица која су надлежна за пријем пријава сумње на корупцију. На тај начин би свака појединачна ЈЛС својим интерним антикорупцијским планом додатно ојачала ову област, односно исказала своју посвећеност адекватној и суштинској примени постојећих и обавезујућих прописа у области заштите узбуњивача.

Према чл. 71 Закона о локалној самоуправи „органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених. На поднете притужбе органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор. Овим чланом Закона дат је правни оквир који омогућава кориговање рада органа

ЈЛС у складу са поднетим притужбама странака у различитим областима, па и оним који се односе на корупцију, сумњу на корупцију или неке друге врсте односа између органа и грађана чији су узрок или исход корупција. Штета од одсуства делотворних жалбених механизма је двострука. Права корисника услуга могу бити повређена и злоупотребљена услед чињенице да не постоји могућност да се жалбом коригује понашање службеника. На институционалном нивоу, ЈЛС губи могућност да системски прати жалбе и да коригује свој рад у складу са реакцијама које добија од грађана. Због тога, увођење ефикасних механизма за жалбене процедуре може бити једно од поља деловања локалног антикорупцијског плана. Осим постојања ефикасних и ефективних механизма за улагање жалби, ЈЛС би требало да се бави и њиховим спровођењем, односно реаговањем, као и анализом њиховог садржаја. За ово је потребно прописати процедуру и одредити одговорне, као и објавити ту процедуру на начин да она буде доступна најширем кругу корисника услуга.

Циљ 3.1. Постигнута пуна примена и праћење прописа у области заштите узбуњивача								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора			
Обезбеђени адекватни механизми за примену и праћење примене Закона о заштити узбуњивача.				До момента усвајања ЈАП-а ЈЛС усвојила интерни акт о поступку унутрашњег узбуњивања	Усвојена најмање једна јавна политика у овој области			
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни и субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
3.1.1	Успоставити механизам за праћење примене Закона о заштити узбуњивача.	Успостављена обавеза извештавања о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег узбуњивања и	Усвојити Правилник којим се регулише обавеза извештавања и обавеза објављивања извештаја/делова извештаја	Усвојен Правилник	Председник Скупштине Града	30.06 .2025 .године	За спровођење ове активности нису потребни додатни	

		<p>поступања по пријавама узбуњивача; Успостављена обавеза објављивања извештаја/делова извештаја о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег узбуњивања и поступања по пријавама узбуњивача, у складу са прописима који регулишу заштиту података о личности.</p>					ресурси	
3.1.2	<p>Успоставити и ојачати капацитете лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача.</p>	<p>Успостављање и јачање капацитета лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача подразумева најмање следеће: Организовање и/или упућивање лица на адекватне обуке из ове области; Организовање обука за запослене из ове</p>	<p>Извршити обуку лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача</p>	Извршена обука	Начелник Градске управе	30.06 .2025 .године	<p>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</p>	

		области; Организовање антикорупцијског саветовалишта, кроз које ће лица задужена за пријем и поступање по пријавама узбуњивача на регуларној основи одговорати на питања и дилеме запослених и пружати савете из ове области.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

Циљ 3.2. Успостављена регистрација информација и кориговање организације у ЈЛС у складу са пријавама и представкама које добија из спољашњег окружења.

Индикатори циља				Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора			
Успостављен механизам подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.				До момента усвајања ЈАП-а нема усвојене ниједне јавне политике из ове области	Усвојена најмање једна јавна политика у овој области			
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорн и субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене

3.2.1	Обезбедити функционалност механизма подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.	<p>Регулисана процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС;</p> <p>Процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС објављена на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странкама;</p> <p>Успостављена обавеза израде периодичне анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака;</p> <p>Периодичне анализе објављене на интернет презентацији ЈЛС;</p> <p>Обезбеђена обука за лица која су одређена за поступање по представкама странака.</p>	Донети Правилник којим се регулише ова област (објављивање процедуре за жалбе, израда периодичне анализе)	Усвојен Правилник	Начелник Градске управе	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	
-------	--	--	---	-------------------	-------------------------	--------------------	--	--

Област 4: Однос између јединица локалне самоуправе и јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира и контролише

Опис области: Јединице локалне самоуправе оснивају, финансирају и врше надзор над радом установа, служби, организација и јавних предузећа, којима поверавају вршење надлежности од јавног и општег интереса за локално становништво. Број, врста и делокруг рада ових органа се разликује од једне до друге ЈЛС, али је свима заједничко то што се одговорност за њихово (не)функционисање налази на органима ЈЛС који их оснивају и контролишу и који рад претходно наведених органа треба да регулишу и са становишта антикорупцијских механизма.

Односи између ЈЛС и јавних предузећа, служби, организација и установа које она оснива нису једнозначни и једноставни. У појединим случајевима, ови субјекти постају неформално веома моћни и недовољно контролисани од стране ЈЛС. Односи су додатно усложњени чињеницом да се један део ових органа финансира из сопствених средстава, пружа услуге под комерцијалним условима, а не ретко представља и монополисте у пружању одређених услуга, што додатно јача њихову (не)формалну моћ и позицију. Даље, за поједине области од општег интереса постоји подељена надлежност између локалних и републичких институција, у којој један део управљања и контроле врши ЈЛС, а други део републички органи. Веома различити капацитети ЈЛС да се баве пренетим надлежностима у овим областима често резултирају неуједначеном праксом, лошим управљањем и одсуством контроле над овим органима јавне власти, што ствара повољне околности за корупцију, нарочито „политичку корупцију“. Због тога, локални антикорупцијски планови треба да садрже и мере за регулисање односа између ЈЛС и оних органа за чије је функционисање она одговорна.

Циљ 4.1. Отклоњени ризици од корупције у постојећем систему управљања јавним предузећима на локалном нивоу.

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које смањују постојећа дискрециона овлашћења, успостављају критеријуме за доношење одлука, јачају систем контроле и повећавају транспарентност у управљању јавним предузећима на локалном нивоу.				У тренутку израде ЛАП-а није усвојена ниједна јавна политика којом се регулише ова област		Усвојена најмање једна јавна политика у овој области		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
4.1.1	Прописати	Скупштина града,	Донети Одлуку којом се	Одлука	Председн	30.06.20	За	

	обавезу формирања листе кандидата са образложењем испуњености услова за чланове Надзорног одбора (НО) јавног предузећа.	пре процеса именовања председника и чланова Надзорног одбора јавног предузећа, формира посебну комисију/тело (односно унапређује њихов рад тамо где таква тела већ постоје) чији је задатак да формира листу кандидата са образложењем испуњености услова, која се потом доставља пленарној седници Скупштине ради именовања председника и чланова НО.	регулише ова област	усвојена од стране Скупштине града	ик Скупштине града	25. године	спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	
4.1.2	Предвидети обавезу уређења поступка у којем надлежни орган јединице локалне самоуправе разматра предлоге НО, са роковима за	Усвојен акт којим се уређује поступак разматрања предлога НО, са роковима за поступање.	Акт из тачке 4.1.1.	Одлука усвојена од стране Скупштине града	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

	поступање.							
4.1.3	Прописати услове и критеријуме за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа	Усвојен акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа	Акт из тачке 4.1.1.	Одлука усвојена од стране Скупштине града	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	
4.1.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса, успоставање института изузећа у случају постојања приватног интереса, прописивања одговорност за члана комисије за ког се утврди да је био у сукобу интереса и института поништавања одлука	Акт из тачке 4.1.1.	Одлука усвојена од стране Скупштине града	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

		за које се утврди да су донете у околностима постојања сукоба интереса.						
4.1.7	Прописати услове и критеријуме за именовање вршиоца дужности директора.	Усвојен интерни акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање вршиоца дужности директора.	Акт из тачке 4.1.1.	Одлука усвојена од стране Скупштине града	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

Циљ 4.2. Обезбеђена начела доброг управљања у односу између ЈЛС и других органа јавне власти (установа, служби, органа и организација) које оснива ЈЛС

Индикатори циља				Базна вредност индикатора			Циљана (пројектована) вредност индикатора	
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују транспарентност и одговорност у раду, избору руководиоца, праћењу рада и учинака и финансијску контролу свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива.				У тренутку израде ЈАП-а није усвојена ниједна јавна политика којом се регулише ова област			Усвојене најмање две јавне политике у овој области	
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
4.2.2	Успоставити обавезу спровођења	Усвојен интерни акт којим се регулише поступак јавног	Усвојити Правилник којим се регулише поступак јавног	Усвојен Правилник	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове	

	јавног конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС.	конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС	конкурса за избор руководиоца				активности нису потребни додатни ресурси	
4.2.3	Успоставити обавезу да се сви конкурси за избор органа управљања и чланова надзорних тела код којих ЈЛС о томе одлучује спроводе уз примену јасних и прецизних услова и критеријума.	Усвојен интерни акт којим се дефинишу јасни и прецизни услови критеријуми и процедура за избор.	Усвојити Правилник из тачке 4.2.2. који ће регулисати и ову област	Усвојен Правилник	Председник Скупштине града	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	
4.2.4	Успоставити механизме одговорности руководиоца и чланова управљачких и надзорних тела свих јавних	Усвојена јединствена и обавезујућа методологију извештавања о раду за сва јавна предузећа, установе, органе и организације које	Донети јединствену методологију извештавања и представљању резултата рада	Закључак Градског већа о усвајању Методологије	Градско веће	30.06.2025. године	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

	<p>служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.</p>	<p>оснива ЈЛС; Успостављена пракса редовног јавног представљања и расправљања о резултатима рада и учинцима јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС; Успостављена пракса објављивања закључака са јавних расправа.</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--

Област 6: Управљање јавном својином ЈЛС

Опис области: Према Закону о јавној својини (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16-др. закон, 108/16, 113/17, 95/18 и 153/20), ЈЛС је један од титулара јавне својине у Републици Србији. Овом нивоу власти је дата могућност стицања, коришћења, управљања, преноса и надзора над јавном својином, што представља сложену и одговорну надлежност, чије вршење садржи различите ризике од корупције. Уколико процес управљања јавном својином није добро регулисан, то може створити услове да се јавна својина користи за остваривање приватних интереса оних који њом управљају, директно или индиректно. Ризик за овакве догађаје је утолико већи уколико својински односи између различитих нивоа власти још увек нису у потпуности регулисани, јер је поменути законом ЈЛС релативно тек од скоро, од 2011. године, омогућено располагање сопственом имовином.

Суштину ефикасне регулације управљања јавном својином чине два сегмента: први се односи на непостојање аката који регулишу процес утврђивања јавне својине, усклађивања фактичког са књиговодственим стањем својине, као и аката којима се врше процеси стицања, отуђивања, располагања и контроле над јавном својином која је дата на располагање другим лицима. Иако поменути закон до одређеног нивоа регулише ове обавезе, њиме је значајан део регулације процеса остављен у надлежност ЈЛС. Отуда се оправдано поставља питање да ли су све ЈЛС регулисале ове процесе и да ли су их регулисале адекватно и квалитетно.

Други сегмент у области управљања јавном својином односи се на транспарентност њеног располагања. Успостављање локалних регистара јавне својине представља један корак у овој области, док је омогућавање увида јавности у регистре подједнако важан процес. Регистар непокретности у јавној својини успостављен је кроз апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину, а у који су и ЈЛС дужне да уносе податке о непокретностима као титулари непокретности у јавној својини. Законом, међутим, није прописано да је овај централни регистар јаван. С друге стране, ЈЛС могу имати свој регистар поред овог прописаног ЗЈС. Управо то што Закон не спречава ЈЛС да формирају своје регистре (а већина их и иначе има, односно формира их за своје потребе), могуће је и потребно ојачати транспарентност управљања јавном својином на локалном нивоу, јер не постоји ниједан оправдан разлог да информације о јавној својини не буду јавне, уз сва постојећа ограничења која су већ прописана нормативом која регулише поступање са личним подацима. ЈЛС могу предвидети објављивање регистара јавне својине, регистара јавне својине дате на располагање другим лицима, регистара корисника имовине дате у закуп/коришћење, регистара оних којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље. Потребно је предвидети начине креирања и садржај ових база података, процедуру и одговорност њиховог ажурирања и заштите података у њима, а потом и јавно објављивање на адекватне начине, услове и процедуру давања јавне својине ЈЛС на коришћење другим лицима, као и контролу процеса која мора бити потпуна и мора обухватити контролу начина управљања и контролу (не)наплаћених потраживања у смислу дуговања за закуп.

Према Закону о локалној самоуправи, ЈЛС имају надлежност да оснивају и управљају сопственим **робним резервама**. Роба набављена за потребе робних резерви представља врсту јавне својине, чија се набавка, складиштење и употреба мора прецизно регулисати, како би се избегле злоупотребе у овој области. Закон о робним резервама регулише само републичке робне резерве и наводи да „аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу, зависно од својих потреба и могућности, образовати робне резерве, у складу са овим законом“ (чл. 3, став 3.), без детаљније регулације. У оним ЈЛС које су основале своје робне резерве потребно је прописати мере којим ће се ова област детаљно регулисати. Потребно је донети неопходан правни оквир или унапредити постојећи, на начин да се уреде следеће области: процедура набавке роба, процедура складиштења (нарочито у случају када се складиштење поверава приватним лицима, услед недостатка капацитета и простора које поседује локална самоуправа), процедура, услови и критеријуми расподеле робе из робних резерви, као и систем контроле.

Циљ 6.1. Успостављени механизми за управљање имовином у својини ЈЛС

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују одговорно управљање јавном својином ЈЛС	У тренутку израде ЛАП- усвојене су две	1 јавна политика, регистар

				јавне политике којом се регулише ова област				
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
6.1.3	Обезбедити јавност регистра јавне својине ЈЛС.	Објављен регистар јавне својине ЈЛС на интернет презентацији; Регистар треба да садржи и информације о јавној својини датај на располагање другим лицима, корисницима имовине дате у закуп/коришћење, податке о субјектима којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље.	Објавити регистар јавне својине града Кикинде	Објављивање регистра	Начелник Градске управе	30.06.2024.	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

Област 13: Формирање радних тела на нивоу ЈЛС

Опис области: Чланом 36. Закона о локалној самоуправи предвиђено је да скупштина ЈЛС оснива стална или повремена радна тела за

разматрање питања из њене надлежности, давање мишљења на предлоге прописа и одлука које доноси, као и за обављање других послова утврђених статутом. С друге стране, Закон прописује да се питања броја, избора, као и права и дужности председника и чланова ових тела утврђују Статутом ЈЛС. Иако нормативни оквир и пракса не указују нужно на постојање неког од облика корупције у процесу формирања и рада радних тела, начин на који је ова област регулисана, као и подаци и анализе праксе у овој области указују на значајан степен нетранспарентности, велика дискрециона овлашћења оснивача радних тела и самих радних тела, као и на потенцијалну неефикасност и несврхисходност у трошењу јавних ресурса. На пример, постојећи нормативни оквир не предвиђа формирање регистра, односно јединствене евиденције на нивоу било ког органа јавне власти, па ни на нивоу ЈЛС, а у којој би се налазили подаци о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, као и о резултатима њиховог рада и постигнутим циљевима. Управо због заштите јавног интереса, који може бити нарушен постојећим начином на који се у пракси одвија формирање, функционисање и финансирање радних тела, ова област на нивоу локалне самоуправе може значајно бити унапређена кроз усвајање и примену локалног антикорупцијског плана, нарочито у следећим идентификованим проблемима: одсуства јединствене евиденције о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, одсуства јасно постављених циљева, задатака и рокова, непостојања или неадекватног правног основа за формирање радних тела, одсуства јасних услова и критеријума за избор чланова радног тела и њиховог броја, регулисања права на накнаду и нејасног односа између радних тела и редовних послова других органа и служби ЈЛС.

Циљ 13.1. Успостављен систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела на нивоу ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се успоставља систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела				До усвајања ЈАП-а донета једна јавна политика којом се уређује ова област		1 јавна политика		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатор и активност и	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
13.1.2	Успоставити обавезу навођења правног основа	Обавеза успостављена на нивоу општег акта	Измена и допуна Одлуке о радним телима Скупштине града	Донета Одлука	Председник Скупшти	31.12.2024. године	За спровођење ове	

	за формирање сваког појединачног радног тела.	или на други начин прописане обавезе да сваки појединачни акт о формирању радног тела садржи и правни основ за формирање који неће бити само и општа надлежност предвиђена Законом о локалној самоуправи.			не града		активност и нису потребни додатни ресурси	
13.1.3	Усвојити обавезујуће услове и критеријуме приликом именованја чланова радних тела.	Обавеза успостављена посебним општим актом, изменама Статута или Пословника о раду Скупштине ЈЛС; услови и критеријуми су гарант за то да чланови радних тела треба да буду именовани као стручњаци за поједине области којима се радна тела баве.	Одлука из тачке 13.1.2.	Донета Одлука	Председник Скупштине града	31.12.2024. године	За спровођење ове активност и нису потребни додатни ресурси	

Област 16: Јачање механизма грађанског надзора и контроле у процесу планирања и реализације буџета ЈЛС

Опис области: Буџет ЈЛС је правни документ који утврђује план прихода и расхода за једну календарску годину. Међутим, буџет је знатно више од тога - он представља једну од најважнијих локалних јавних политика и основни инструмент за реализацију пројеката од значаја за јавни интерес локалне заједнице. Без добро планираног, довољно транспарентног и оптимално контролисаног буџета ЈЛС, ризик од неадекватног трошења често врло ограничене количине новца којом располаже ЈЛС изузетно је велики. Осим ризика од неадекватног трошења буџета (односно трошења које не одговара стварним потребама локалне заједнице), у околностима лошег планирања, недовољне транспарентности и непостојања екстерног надзора над трошењем буџета, појављују се и опстају и ризици од корупције у њеним различитим појавним облицима, којима је заједнички именован злоупотреба јавног новца за различите приватне интересе, било да су они лични, групни, интереси политичких странака или неки други. Упркос сталним настојањима да се процес управљања локалним буџетом учини отворенијим за јавност, односно отпорним на ризике од корупције, на постојање дискреционих одлука или на непланско и неадекватно трошење (на пример, кроз увођење обавезујуће јавне расправе о локалном буџету), тај процес је неопходно константно оснаживати и држати под лупом заинтересоване јавности. Једном достигнут ниво напретка у овој области не значи и његово самоодржавање, услед „природне тенденције“ свих органа јавне власти за држањем информација о буџету што је могуће даље од очију јавности. Осим тога, савремени системи информисања, појава и ширење употребе интернета и друштвених мрежа знатно повећава потребу, али и могућности за јачање транспарентности било које јавне политике, па и оне која се тиче управљања јавним финансијама.

Осим јавних расправа, као једне од најприхваћенијих форми укључивања јавности у процес израде локалног буџета, ЈЛС кроз своје локалне антикорупцијске планове могу и на друге начине да обезбеде ширу партиципацију, већу транспарентност и јачу контролу јавности у овој области. У том правцу, потребно је прописати мере и спровести активности у правцу бољег и интензивнијег информисања јавности о буџетском циклусу, потом успоставити чвршћу везу између потреба и интереса становника локалне заједнице и пројеката који се финансирају из локалног буџета, као и успоставити обавезу органа ЈЛС да интензивније и свеобухватније извештавају о реализацији, односно трошењу јавног буџета. Посебну пажњу потребно је посветити обавештавању грађана о стању локалног буџета и то на начин, у форми и језиком који ће бити разумљив најширем могућем кругу становника локалне заједнице, што се може постићи успостављањем обавезе редовне израде Грађанског водича кроз локални буџет.

Циљ 16.1. Успостављен ефикасан систем информисања и укључивања јавности у процес планирања и надзора над трошењем локалног буџета

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене интерне процедуре и формиран организациони оквир који	До усвајања ЛАПЗ-а	1 јавна политика

омогућава повећање транспарентности, смањење дискреционих овлашћења и јачање грађанског надзора и контроле над локалним буџетом.				није донета ниједна јавна политика				
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатор и активност и	Одговорни субјекат	рок	Потребни ресурси	Напомене
16.1.1	Успоставити обавезу информисања јавности о фазама и току буџетског циклуса.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: План и програм информисања о буџетском циклусу; Средства (начине) информисања; Средства (начине) за праћење резултата и ефеката информисања.	Донети Правилник који уређује ову област	Донет Правилник	Градско веће	30.06. 2025. година	За спровођење ове активност и нису потребни додатни ресурси	
16.1.2	Успоставити обавезу адекватног укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: План и програм укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета; Методе (начине) укључивања који треба да обухвате: - јавне расправе	Правилник из тачке 16.1.1.	Донет Правилник	Градско веће	30.06. 2025. година	За спровођење ове активност и нису потребни додатни ресурси	

		<p>- истраживање о приоритетима локалне заједнице</p> <p>- друге форме изјашњавања грађана и прикупљања предлога о пројектима од значаја за локалну заједницу, у складу са постојећим и расположивим буџетским оквиром. Обавеза систематизовања, анализе и објављивање резултата укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.</p>						
16.1.3	Успоставити обавезу извештавања јавности о реализацији локалног буџета.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: Форме извештавања јавности о реализацији буџета; Учесталост извештавања	Правилник из тачке 16.1.1.	Донет Правилник	Градско веће	30.06. 2025. година	За спровођењ е ове активност и нису потребни додатни ресурси	

		јавности о реализацији буџета.						
16.1.4	Успоставити обавезу редовне израде Грађанског водича кроз буџет локалне самоуправе.	<p>Грађански водич кроз буџет садржи најмање следеће елементе, који су састављени на начин који је разумљив најширем кругу становника локалне заједнице:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опис процеса планирања, припреме, усвајања, реализације и контроле локалног буџета; 2. Листу буџетских корисника; 3. Приказ буџетских прихода; 4. Приказ буџетских расхода; 5. Приказ програма/пројекта који се 	Правилник из тачке 16.1.1.	Донет Правилник	Градско веће	31.12. 2025. година	За спровођење ове активности и нису потребни додатни ресурси	

		финансирају из буџета 6. Промене у локалној буџетској политици у односу на претходну годину/године и планове за наредну/наред не године.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

